

INFORME ANUAL 2019

ÍNDEX

3

Presentació

4

Introducció

7

Resum estadístic

8

Conclusió

9

Quadre resum

Honorable Presidenta,

Senyores i senyors Consellers,

Una vegada més tornam a comparèixer davant del Plenari del Consell Insular per presentar un nou informe o memòria, que pretén resumir de manera breu totes les activitats i gestions realitzades durant l'any 2019.

Entram avui en el cinquè any de la vida d'aquesta Sindicatura de Greuges i amb això volem destacar que al finalitzar aquest exercici dos dels seus membres hauran acabat el seu mandat i, que, per tant, com disposa el seu vigent Reglament, Reglament que, en el seu dia, aprovà unànimement el Plenari del Consell, s'haurà de procedir a la seva renovació.

Ben igual que ja hem dit altres vegades creim ben sincerament que avui, a més de donar estricte i puntual compliment a un imperatiu reglamentari, el qual fixa i regula de manera clara el deure formal dels membres de la Sindicatura de redactar i presentar públicament aquest document com a memòria de la seva activitat, és també una molt bona oportunitat que ens serveix, també a nosaltres, per fer una reflexió i la necessària anàlisi i valoració de la nostra labor, sobre tot allò que hem fet i el que podíem haver fet. Reflexió que, de ben segur, ens ajudarà a aprofundir i millorar l'important i seriosa labor que se'ns va encomanar i en la qual seguim fermament compromesos.

Un diagnòstic gens agosarat indica, d'entrada, que segueix encara el desconeixement per a una considerable part de la ciutadania menorquina del que és i el que pot arribar a significar i ser l'existència d'un organisme tan democràtic com una Sindicatura de Greuges, òrgan que té encomanada per part del Consell Insular de Menorca una clara responsabilitat i missió: la defensa dels drets humans de la ciutadania; en aquest cas, de tots els habitants de l'illa en les seves relacions amb el Consell Insular de Menorca.

Entenem, per descomptat, que és certament preocupant que un òrgan de rellevància i significació com aquest, tan arrelat a països i comunitats de més llarga i sòlida trajectòria democràtica, tengui, ara mateix, escàs predicament i sigui tan poc conegut a ca nostra. Tots els ciutadans de l'illa haurien d'estar satisfets, orgullosos inclús, de poder comptar amb aquesta figura, gens retòrica per cert, que supervisa l'activitat de l'administració, en aquest cas del Consell Insular, així com de les empreses i organismes que del Consell en depenen. Cal afegir, però, que Menorca ha donat una passa prou important: som l'única illa balear que compta, de moment, amb aquesta figura. Ni tan sols el Govern de les Illes en disposa.

Un dels nostres reptes bàsics era ben clar: seguir lluitant per donar a conèixer l'existència, el funcionament i la utilitat social de la Sindicatura, i amb aquesta voluntat, com dèiem a la Memòria de l'any 2018, vam fixar-nos un objectiu prioritari que tenia dues vessants complementàries: la creació i posada en marxa *d'una pàgina web pròpia de la Sindicatura*, que servís de nexa d'unió i comunicació directa amb la societat a la qual pretenem servir, i també el *disseny d'un logotip* propi de la Sindicatura, que ens significués gràficament mostrant de manera senzilla però clara, la nostra total independència jeràrquica del Consell Insular. Volíem, en definitiva, incrementar i millorar la presència de la Sindicatura de Greuges dins la vida social i política de Menorca, creient fermament que una encertada estratègia en aquest camp podia ser un element, una eina, eficaç i eficient. Ens havíem fixat com a objectiu emprar les més modernes xarxes de comunicació i posar-les al servei dels objectius de la Sindicatura.

Avui, sense cap mena de triomfalisme però amb especial satisfacció podem afirmar que aquests objectius són ja realitat. Tenim un logo que ens personalitza i comptam amb una pàgina web pròpia i directa de la Sindicatura apart, lògicament, de l'enllaç amb la del Consell Insular.

Hem seguit també amb la labor divulgativa que havíem ja iniciat en estreta i eficaç col·laboració amb la Conselleria de Cultura i Educació, participant activament en el seu programa "Salut Jove", aprofitant les visites formatives d'alumnes a la seu del Consell Insular, activitat que realitzen estudiants acompanyats pels seus mestres o tutors, de diferents centres educatius públics o concertats de l'illa, els ciutadans de demà. D'aquesta manera a un total de 16 grups i un total 439 estudiants de diferents graus i centres, els hem pogut explicar què és i com funciona la Sindicatura i contestar a totes les seves preguntes i dubtes.

Hem aprofitat al màxim totes i cadascuna de les oportunitats que se'ns han brindat de participar en programes de diferents mitjans de comunicació per difondre l'existència de la Sindicatura, al que públicament agraïm la seva inestimable ajuda.

Al acabar la memòria corresponent a l'any anterior dèiem: volem expressar un desig clar: ens agradaria, per a una consolidació definitiva d'aquest òrgan, poder disposar, com és ben normal a d'altres indrets, d'un pressupost propi de funcionament, que garantís encara més la seva independència i llibertat i que si bé havien estat, totalment respectades totes les nostres peticions i suggeriments, enteníem que el funcionament de la Sindicatura, en un futur no molt llunyà, necessitaria poder comptar amb elements humans i tècnics que superassin la bona voluntat dels seus membres i no ens obliguessin a demanar assistència burocràtica i operativa al personal del Consell Insular. Aquest fervent desig s'ha convertit també en realitat des del moment que de Presidència se'ns va assignar una auxiliar administrativa a mitja jornada, persona que ha estat providencial i que ens ha permès millorar moltíssim la nostra labor i més en aquest moment en que ja són tres els municipis que, per acord dels seus respectius Plenaris, s'han adherit a la Sindicatura. En resum: Ferreries, Sant Lluís i Es Castell, han confiant la defensa dels drets dels seus ciutadans en l'àmbit competencial que els és propi a la nostra Sindicatura. L'adhesió a la Sindicatura d'aquests tres municipis, ha estat rebuda amb especial satisfacció i així els ho hem manifestat i reiteram de nou i públicament avui.

Tenim intenció, durant l'any 2020 de prosseguir amb aquesta labor, en un intent de globalitzar la nostra labor eliminant també una possible proliferació d'institucions similars a una illa de les dimensions humanes de la nostra.

Com ja havíem iniciat en anys anteriors hem seguit mantenint de manera regular les més cordials i útils relacions amb organismes que, com el nostre, fan feina a d'altres àmbits geogràfics, mantenint especials lligams amb la Síndica de Greuges de l'Ajuntament de Barcelona i amb la Defensora de la Ciutadania de Palma de Mallorca. Som membres del Fòrum de Síndics i Defensors de Catalunya, organisme inicialment creat al Principat i obert més tard, a d'altres pobles i ciutats del país, ja que actualment també en són membres ciutats com Vigo, Segovia, Paterna, Palma de Mallorca o Vitòria. El Fòrum és bàsicament un punt de trobada que reuneix, a nivell informatiu i formatiu, institucions i a persones que ostenten aquesta mateixa responsabilitat. Evidentment pertànyer al Fòrum és un acte voluntari. Com a dada curiosa: el cas de la nostra Sindicatura de Menorca, un òrgan, com saben, format per tres membres, sigui únic; la resta són tots de caràcter unipersonal. Volem destacar de maner especial la vinguda a Menorca del President del Fòrum, el senyor Lluís Martínez, qui convidat per la nostra Sindicatura va dictar una conferència, sobre els drets humans i els seus defensors institucionals, a l'Ateneu de Maó.

Més. Hem seguit des del primer dia una norma bàsica: atendre a tothom i rebre a qui ens ho ha demanat, encara que moltes vegades intuïssim que la possible queixa o consulta no seria tema de la nostra competència reglamentària. Això ens ha permès explicar de manera pràctica i didàctica els límits i els condicionants de la nostra responsabilitat. Volem dir amb això que algunes de les consultes prèvies que se'ns han

fet, que haurien originat possiblement la presentació de queixes i peticions i que després no han estat admeses a tràmit, ja que tenien el seu origen en assumptes propis i corresponents a administracions —municipals, per exemple, o del Govern de la Comunitat—, s’han valorat sempre i posteriorment traslladat per lleialtat institucional als organismes competents o assessorant als ciutadans del camí correcte a seguir.

Important. Una de les actuacions que més ocupa i porten a terme els responsables de greuges, especialment en el cas de les ciutats amb més densitat d’habitants va més enllà d’esperar l’arribada de possibles queixes dels seus ciutadans, el seu compromís ètic els porta a actuar per iniciativa pròpia en aquells temes que entenen que necessiten d’una major sensibilitat o rebre millor atenció per part de l’administració pública. Aquest és un model d’actuació que hem tingut en compte durant el 2019 i que tenim el ferm propòsit de mantenir en el futur. Un clar exemple d’aquesta feina és la publicació, el mes de gener, del nostre “*Manifest contra la contaminació ambiental*” o la posterior petició pública a les autoritats demanant un estricte control de la contaminació ambiental i el seu impacte en la salut de la ciutadania. La Sindicatura va mostrar també la seva preocupació pels possibles efectes nocius que hauria pogut provocar els problemes de funcionament de la central de d’Endesa a Maó.

Amb tot això, convé, creim, fer, una vegada més, una declaració formal per deixar meridianament clara la postura dels actuals membres de la Sindicatura, ja que alguna de les afirmacions que fem avui pot despertar algun recel o sospita, per lleu que sigui. No som ni volem que se’ns vegi com a un fiscal implacable del Consell Insular: controlar, a petició de la ciutadania, la complicada tasca que per llei té encomanada no vol dir en cap cas que s’entengui la nostra activitat com un element estrany i entorpidor. Creim fermament que som, i volem ser-ho, els millors i més lleials col·laboradors del Consell, que tenen simplement com a missió bàsica, que el propi Consell els ha confiat: el vetllar pel màxim respecte dels drets humans dels nostres conciutadans en les seves relacions amb el Consell. No, no som tampoc una espècie d’oposició política o administrativa a la labor de l’equip de govern de torn, missió que ja està prou clarament definida a les normes pertinents. Independents de criteri, sí, totalment, de la labor que executa el Consell Insular.

I un darrer punt, abans d’acabar amb aquesta ja llarga introducció: convé i és de justícia assenyalar i destacar: afirmar que quasi sempre hem rebut, la màxima col·laboració i ajuda per part tant dels distints consellers de l’equip de govern a qui hem demanat informacions, aclariments o hem fet comparèixer, encara que en algunes ocasions no amb la celeritat que el tema aconsellava; ben igual ha succeït amb tot el personal de la casa al hem hagut de consultar, demanar informació i en ocasions la seva opinió. Tots ells i en tot moment han respectat sempre la nostra independència i els nostres dictàmens. Aquesta resposta i col·laboració no és la mateixa que s’ha rebut per part d’alguna Conselleria del Govern de les Illes Balears, que fins i tot no ha donat mai una resposta directa a la petició o suggeriment que els havia fet arribar des de la Sindicatura.

3. Resum estadístic

Els membres de la Sindicatura ens hem reunit de manera formal i oficial en 39 ocasions, ben enfora de les sis previstes en el Reglament de funcionament aprovat, reunions a les quals s'haurien d'afegir les mantingudes de manera informal o les visites realitzades per a tractar assumptes relacionats amb la Sindicatura.

Anàlisi estadística. Durant l'any 2019, la Sindicatura ha obert 16 expedients, 9 dels quals no eren, un vegada analitzats i valorats, competència de la Sindicatura ja que corresponien, en tot cas, a organismes com el Govern de les Illes (2) o a Ajuntaments de Menorca (6) com Es Mercadal, Ciutadella i Maó. També s'ha desestimat admetre a tràmit una queixa tota vegada que estava en fase de resolució judicial cosa que, d'acord amb el Reglament quedava fora de l'àmbit d'actuació de la Sindicatura. En aquests casos, la Sindicatura ha procedit, una vegada comunicada la no acceptació als ciutadans que havien signat els escrits, a donar trasllat dels temes plantejats i no admesos a les institucions corresponents i, al nostre entendre, competents..

Corresponien a l'àmbit competencial reglamentari de la Sindicatura els altres 7 expedients. A títol informatiu: els escrits rebuts feien referència a temes o assumptes que corresponien a les Conselleries o àrees següents: Serveis Generals (1), Ordenació Territorial (1), Medi Ambient (1), Mobilitat (1), Economia i Territori (2). Un dels expedients que corresponia l'Ajuntament de Sant Lluís, una vegada signat el corresponent Conveni d'adhesió d'aquest Ajuntament a la Sindicatura, s'ha iniciat la corresponent anàlisi amb l'esmentada corporació.

D'aquesta relació, 3 han estat resolts i tancats i 4 segueixen en tràmit, pendents d'informes o aclariments demanats als interessats o a distintes àrees del CIME..

Al final d'aquesta Memòria, figura, com addenda, un quadre resum d'aquesta anàlisi dels temes rebuts i tractats durant l'any 2019.

4. Conclusió

Abans d'acabar, volem expressar un desig clar: reiterar una vegada més, per a una consolidació definitiva d'aquest òrgan, poder disposar, com és normal a d'altres indrets, d'un pressupost propi i adequat de funcionament, que garanteixi encara més la seva independència i llibertat i, sobre tot, el poder realitzar algunes accions que es considerin beneficioses per a la labor que tenim encomanada. Cert és també que, fins ara, han estat ateses les nostres peticions i suggeriments fets, però el funcionament de la Comissió, en un futur no molt llunyà, necessitarà també, i això serà una molt bona senyal, una total independència econòmica.

Emili de Balanzó

Gràcia Seguí Puntas

José Barber Allés

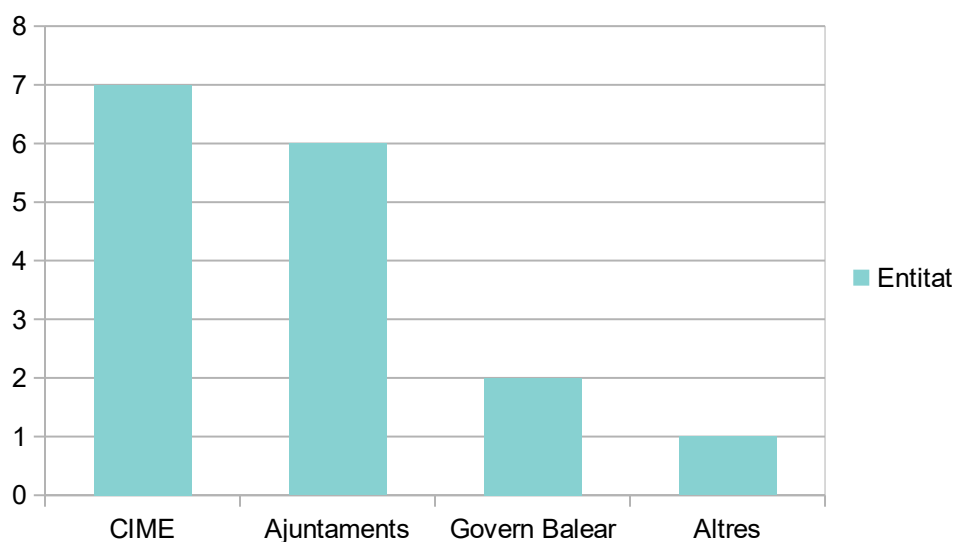
Menorca, 31 de desembre de 2019

5. Quadre resum expedients 2019

EXPEDIENTS ADMESOS				
DEPARTAMENT/ ENTITAT	GREUGE	POBLACIÓ	DATA	GESTIÓ
Ordenació del territori	Retard per expedir certificat. (Exp. 2)	Maó	Febrer	Resolt
Economia i territori	Retard en donar resposta a una sol·licitud. (Exp. 3)	Ciutadella	Abril	Pendent
Serveis Generals	Queixa sobre la denegació d'una sol·licitud. (Exp. 5)	Maó	Maig	Resolt
Economia i territori	Falta d'atenció a la sol·licitud d'interessat. (Exp. 8)	Maó	Juny	Pendent
Medi Ambient	Col·lectiu demana tenir accés a la documentació d'un expedient sobre salut i processos de contaminació. (Exp. 13)	-	Juliol	Resolt
Ajuntament Sant Lluís	Manca d'aigua potable a una urbanització. (Exp. 14)	Sant Lluís	Novembre	Pendent
Mobilitat	Mal estat de l'estació d'autobusos de Maó. (Exp. 15)	Maó	Desembre	Pendent
EXPEDIENTS NO ADMESOS				
Benestar social	Mala praxis i negligència. (Exp. 1)	Maó	Gener	Fase judicial
Ajuntament Es Mercadal	No rep resposta d'una reclamació sobre una llicència d'obra major. (Exp. 4)	Es Mercadal	Abril	No competència, però es trasllada a l'Ajuntament.
Ajuntament de Maó	L'Ajuntament no atén els seus reclams sobre unes adaptacions del seu habitatge. (Exp. 6)	Maó	Maig	No competència, però es trasllada a l'Ajuntament.
Ajuntament de Ciutadella	Reclamació patrimonial. (Exp. 7)	Ciutadella	Maig	No competència, però es trasllada a l'Ajuntament.
Ajuntament de Ciutadella	Demana informació abans de presentar queixa pel tancament d'una carretera. (Exp. 9)	Ciutadella	Juliol	No s'admet ja que no hi ha reclamació prèvia.
Ajuntament Es Mercadal	Problemes de renous i ocupació pública. (Exp. 10)	Es Mercadal	Setembre	No competència, però es trasllada a l'Ajuntament.

Govern Balear	Queixa a un establiment hotelier de Fornells. (Exp. 11)	Tarragona	Octubre	No competència
Govern Balear	Grup de docents es queixa sobre les bases d'unes oposicions. (Exp. 12)	-	Novembre	No competència però informem al conseller de Cultura i Educació per tal que tengui coneixement.
-	Persona major demana ajuda a la Sindicatura. (Exp. 16)	Maó	Gener	No competència però l'hem escoltada.

DISTRIBUCIÓ D'EXPEDIENTS PER ADMINISTRACIÓ

DISTRIBUCIÓ D'EXPEDIENTS PER POBLACIÓ

